

***LIMBA
FRANCEZA***

clasa a IX-a

Semestrul al II lea

1. Numeralul

Numărul	Franceză	Română			
0	Zéro	Zero	19	Dix-neuf	Nouăsprezece
1	Un	Unu	20	Vingt	Douăzeci
2	Deux	Doi	21	Vingt et un	Douăzeci și unu
3	Trois	Trei	22	Vingt-deux	Douăzeci și doi
4	Quatre	Patru	23	Vingt-trois	Douăzeci și trei
5	Cinq	Cinci	30	Trente	Treizeci
6	Six	Șase	31	Trente et un	Treizeci și unu
7	Sept	Șapte	32	Trente-deux	Treizeci și doi
8	Huit	Opt	40	Quarante	Patruzeci
9	Neuf	Nouă	50	Cinquante	Cincizeci
10	Dix	Zece	60	Soixante	Șaizeci
11	Onze	Unsprezece	70	soixante-dix	Șaptezeci
12	Douze	Doisprezece	71	soixante et onze	Șaptezeci și unu
13	Treize	Treisprezece	72	soixante-douze	Șaptezeci și doi
14	Quatorze	Paisprezece			
15	Quinze	Cincisprezece			
16	Seize	Șaisprezece			
17	Dix-sept	Șaptesprezece			
18	Dix-huit	Optsprezece			

80	Quatre-vingts	Optzeci	1.000.000	Un million	Un milion																																
81	Quatre-vingt-un	Optzeci și unu	<u>Numeralele Ordinale</u> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Română</th> <th>Franceză</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Primul</td> <td>premier, première</td> </tr> <tr> <td>Al doilea</td> <td>deuxième</td> </tr> <tr> <td>Al treilea</td> <td>troisième</td> </tr> <tr> <td>Al patrulea</td> <td>quatrième</td> </tr> <tr> <td>Al cincilea</td> <td>cinquième</td> </tr> <tr> <td>Al șaselea</td> <td>sixième</td> </tr> <tr> <td>Al șaptelea</td> <td>septième</td> </tr> <tr> <td>Al optulea</td> <td>huitième</td> </tr> <tr> <td>Al nouălea</td> <td>neuvième</td> </tr> <tr> <td>Al zecelea</td> <td>dixième</td> </tr> <tr> <td>Al unsprezecelea</td> <td>onzième</td> </tr> <tr> <td>Al doisprezecelea</td> <td>douzième</td> </tr> <tr> <td>Al douăzecilea</td> <td>vingtième</td> </tr> <tr> <td>Al douăzeci și unulea</td> <td>vingt et unième</td> </tr> <tr> <td>Al treizecilea</td> <td>trentième</td> </tr> </tbody> </table>			Română	Franceză	Primul	premier, première	Al doilea	deuxième	Al treilea	troisième	Al patrulea	quatrième	Al cincilea	cinquième	Al șaselea	sixième	Al șaptelea	septième	Al optulea	huitième	Al nouălea	neuvième	Al zecelea	dixième	Al unsprezecelea	onzième	Al doisprezecelea	douzième	Al douăzecilea	vingtième	Al douăzeci și unulea	vingt et unième	Al treizecilea	trentième
Română	Franceză																																				
Primul	premier, première																																				
Al doilea	deuxième																																				
Al treilea	troisième																																				
Al patrulea	quatrième																																				
Al cincilea	cinquième																																				
Al șaselea	sixième																																				
Al șaptelea	septième																																				
Al optulea	huitième																																				
Al nouălea	neuvième																																				
Al zecelea	dixième																																				
Al unsprezecelea	onzième																																				
Al doisprezecelea	douzième																																				
Al douăzecilea	vingtième																																				
Al douăzeci și unulea	vingt et unième																																				
Al treizecilea	trentième																																				
82	Quatre-vingt-deux	Optzeci și doi																																			
90	Quatre-vingt-dix	Nouă zeci																																			
91	Quatre-vingt-onze	Nouă zeci și unu																																			
92	Quatre-vingt-douze	Nouă zeci și doi																																			
99	Quatre-vingt-dix-neuf	Nouă zeci și nouă																																			
100	Cent	O sută																																			
101	Cent un	O sută unu																																			
200	Deux cents	Două sute																																			
201	Deux cent un	Două sute unu																																			
1.000	Mille	O mie																																			
2.000	Deux mille	Două mii																																			

Întrebuințarea adjectivelor numerale ordinale

(*L'emploi des adjectifs numériques ordinaux*)

Pentru *întâiul*, *primul* există forma **premier (-ère)**; forma *unième* se folosește numai în numeralele ordinale compuse:

vingt et unième, cent unième.

Pentru *al doilea*, în afară de forma regulată **deuxième**, există și forma **second(e)**, aceste două forme se pot folosi astăzi una în locul alteia:

J'habite au second sau *j'habite au deuxième.*

Notă: în numeralele compuse nu se folosește decât forma *deuxième* și niciodată *second*: *vingt-deuxième.*

La numeralele ordinale compuse, numai ultimul număr primește sufixul **-ième**: *dix-septième, soixante-dix-septième.*

Obs.: Când adjectivul numeral ordinal urmează unul după altul, numai ultimul primește sufixul **-ième**:

Il se décida à la cinq ou sixième visite.

Numeralele ordinale primesc, de regulă, articolul hotărât:

Georges est le premier de son groupe.

Marie est la deuxième de sa classe.

Articolul hotărât poate fi înlocuit de un articol nehotărât sau de un adjectiv (posesiv, demonstrativ):

Avez-vous lu cette deuxième scène?

Il a remporté une troisième victoire.

Adjectivul numeral ordinal se acordă în număr cu substantivul la care se referă; numeralele **premier** și **second** se acordă și în gen:

Le premier s'est présenté.

Demain nous aurons une première épreuve écrite.

J'ai lu les premiers chapitres.

Cuvinte cu valoare de numeral

(*Mots qui, par le sens, se rapprochent des adjectifs numériques*)

Pentru a exprima o fracțiune dintr-un întreg se folosesc, până la o pătrime: **demi** (1/2), **tiers** (1/3), **quart** (1/4), iar de la o cincime în sus numeralele ordinale sunt însoțite de:

- articolul hotărât masculin: **le cinquième, le sixième...**

- articolul nehotărât masculin: **un septième (1/7), un huitième (1/8)...**

- adjectiv numeral cardinal: **deux neuvièmes (2/9), trois dixièmes (3/10)...**

- numeral cardinal precedat de articol hotărât: **les trois cinquièmes.**

Fracția 1/2 se exprimă în două moduri și anume prin:

Demi (vezi nr.41.2)

Moitié: substantiv urmat de un atribut substantival genitival.

À **la moitié** du XVIII-e siècle parut le premier volume de l'*Encyclopédie*.

Il nous a rendu la moitié de la somme. Pentru a exprima de câte ori se mărește o cantitate, se folosesc cuvintele cu sens multiplicativ: **double, triple, quadruple, quintuple, décuple, centuple**, care pot fi adjective sau substantive:

Un effort double était nécessaire (adj).

Il prétendait le double de la somme (subst).

Pentru a exprima o cantitate aproximativă se folosesc substantive formate din numerele cardinale cărora li se adaugă sufixul **-aine**; ele sunt precedate de articol (hotărât, nehotărât) sau de un adjectiv determinativ și sunt urmate de prepoziția **de**:

*Il y avait **une centaine de** personnes devant le cinéma.*

Obs.: Au însă un sens precis: **huitaine, douzaine, quinzaine, trentaine, soixantaine, centaine**:

- **huitaine** și **quinzaine** când se referă la zile:

*Il rentrera dans **la huitaine** (peste opt zile).*

- **douzaine** și **demi-douzaine**:

*Maman a acheté **une douzaine d'oeufs**, moi, je n'en ai trouvé qu'**une demi-douzaine**.*

- de la **trentaine** la **soixantaine** când se referă la vârstă:

*Il a passé **la quarantaine** (are peste 40 de ani).*

Notă: Lui **mille** îi corespunde **millier**:

*Des **milliers** de citoyens attendaient sur l'aéroport.*

II. Pronumele

PRONUMELE POSESIVE

Pronumele posesive diferă după gen și numărul obiectelor posedate.

NOTĂ: Pronumele posesive pot include articolul hotărât (le, la, les) contractat cu prepozițiile a și de:

Il me parle de son travail et je lui parle du mien.

El imi vorbește despre munca sa și eu îi vorbesc de a mea.

Când sunt folosite ca pronume, *notre* și *votre* poartă accent circumflex.

Un obiect Mai multe obiecte

Masculin Feminin Masculin Feminin

le mien la mienne les miens les miennes

le tien la tienne les tiens les tiennes

le sien la sienne les siens les siennes

le notre la notre les notres

le votre la votre les votres

le leur la leur les leurs

EXEMPLE:

Je conduis ma voiture et il conduit la sienne.

Conduc mașina mea și el o conduce pe-a sa.

Nous prendrons nos boissons et vous prendrez les votres.

Luăm băuturile noastre și voi le luați pe-ale voastre.

PRONUMELE DEMONSTRATIVE

Limba franceză are două tipuri de pronume demonstrative:

1. Sunt variabile și se acordă în gen și număr cu substantivul înlocuit.

EXEMPLU:

J'ai aimé tes photos et celles de Marc.

Mi-au plăcut fotografiile tale și **cele** ale lui Marc.

2. Există și pronumele neutru (*ceci, cela, ça, ce*) care nu are gen sau număr.

EXEMPLU:

Ceci est vrai.

Asta-i adevărat.

Pronumele demonstrative pot fi împărțite în două grupuri:

1. Pronume demonstrative simple. Acestea trebuie să fie însoțite de o expresie relativă pentru a clarifica acțiunea.

EXEMPLU:

Donnez-moi celui qui est sur la table (un livre).

Dă-mi-o pe cea care se află pe masă (o carte).

2. Pronumele demonstrative compuse, care se formează prin combinarea diferitelor pronume demonstrative variabile cu -ce sau la. Acestea sunt folosite pentru a indica persoanele sau obiectele

care sunt mai aproape sau mai departe (spațial) de vorbitor.

Singular Plural

Masculin Feminin Neutru Masculin Feminin

Forma simplă celui celle ce ceux celles

Forme compuse celui-ci celle-ci ceci ceux-ci celles-ci

celui-la celle-la cela ceux-la celles-la

EXEMPLU:

Quel gâteau prenez-vous, celui-ci ou celui-la?

Care prăjitură o luați, pe aceasta sau pe aceea?

III. ADJECTIVUL

GENUL ADJECTIVELOR

Adjectivele se acordă în număr și gen cu substantivele pe care le modifică.

1. Ca regulă generală, femininul adjectivelor se formează adăugând un -e la forma de masculin:

Un petit garçon. Un băiat mic.

Une petite fille. O fată mică.

2. Adjectivele terminate în -e la forma masculină nu se schimbă la feminin:

Un travail facile. O muncă ușoară.

Une question facile. O întrebare ușoară.

3. Adjectivele terminate în -el și -eil dublează pe -l înainte de a adăuga -e pentru feminin:

Un probleme eventuel. O posibilă problemă.

Une solution eventuelle. O soluție eventuală.

4. Adjectivele terminate în -en sau -on dublează pe -n înainte de a adăuga pe -e pentru feminin:

Un ancien eleve. Un fost elev.

Une ancienne eleve. O fostă elevă.

5. Adjectivele terminate în -et dublează pe -t înainte de a adăuga pe -e:

Un homme muet. Un om mut.

Une femme muette. O femeie mută.

Excepții:

Următoarele adjective formează femininul schimbând pe -et în -ete:

complet complete

incomplet incomplete

concret concrete

desuet desuete

discret discrete

indiscret indiscrete

inquiet inquiete

replet replete

secret secreete

EXEMPLE:

un plan secret un plan secret

une pensee secreete o idee secretă

6. Adjectivele terminate în -x de obicei formează femininul în -se (pronunțat z):

Un homme genereux. Un om generos.

Une personne genereuse. O femeie generoasă.

Excepții:

doux douce

faux fausse

roux rousse

vieux vieille

7. Adjectivele terminate in -s formează femininul după regula generală (-e).

Excepții:

Următoarele adjective dublează pe -s înainte de a adăuga -e:

bas basse scund

gras grasse gras

las lasse slab

epais epaisse des

gros grosse gros, mare

metis metisse metis

Un cheval gras. Un cal mare.

Une vache grasse. O vacă grasă.

8. Adjectivele terminate in -er formează femininul cu -ere:

Un premier pas. Un prim pas.

Une premiere fois. O primă dată.

9. Adjectivele terminate in -f formează femininul cu -ve:

Un garçon actif. Un băiat activ.

Une fille active. O fată activă.

10. Adjectivele terminate in -c formează femininul în -que:

Le jardin public. Grădina publică.

Une ecole publique. O școală publică.

Excepții:

grec grecque grec

blanc blanche alb

franc franche franc, sincer

sec seche sec

Tot așa:

long longue lung

11. Adjectivele terminate în -eur formează femininul în -euse.

Un homme trompeur. Un om înșelător.

Une action trompeuse. O acțiune înșelătoare.

Excepții:

Următoarele adjective terminate în -eur formează femininul după regula generală, adăugând -e:

antérieur anterieure anterior

postérieur posterieure posterior

ulérieur ulterieure ulterior

extérieur exterieure exterior

intérieur interieure interior

majeur majeure major

mineur mineure minor

supérieur superieure superior

inférieur inferieure inferior

meilleur meilleure mai bun

12. Adjectivele terminate ending în -teur formă femininul cu -trice:

Un mot modificateur. Un cuvânt modificator.

Une condition modificatrice. O condiție modificatoare.

Excepție:

enchanteur enchanteresse incantător incantătoare

NOTĂ: Următoarele adjective neregulate au o a doua formă pentru masculin folosită înainte de o

vocală sau de un h mut.

Masculin Feminin Masculin Românește

(Înainte de vocală)

beau belle bel frumos

nouveau nouvelle nouvel nou

vieux vieille vieil vechi, bătran

PLURALUL ADJECTIVELOR

Pluralul adjectiveelor se formează în general adăugând un -s la forma de singular:

un travail important des travaux importants

une situation importante des situations importantes

Excepții:

Adjectivele masculine terminate în -s sau -x nu se schimbă la plural:

l'homme heureux les hommes heureux

Adjectivele masculine terminate în -al formează plural cu -aux:

un conte original des contes originaux

Următoarele adjective primesc un -s la plural:

banal fatal final natal naval

Adjectivele terminate în -eau primesc un -x la plural:

beau beaux

nouveau nouveaux

jumeau jumeaux

IV. VERBUL

PREZENT INDICATIV

Prezentul indicativ (Present de l'Indicatif) se formează adăugând la tema verbului următoarele terminații:

-er -ir -re

-e -is -s

-es -is -s

-e -it ---

-ons -issons -ons

-ez -issez -ez

-ont -issent -ent

EXEMPLE:

aimer – a iubi finir – a termina rendre – a înapoia

J'aime Je finis Je rends

Tu aimes Tu finis Tu rends

Il aime Il finit Il rend

Nous aimons Nous finissons Nous rendons

Vous aimez Vous finissez Vous rendez

Ils aiment Ils finissent Ils rendent

FOLOSIRE:

Prezentul indicativ se folosește pentru a exprima:

1. O acțiune sau o stare prezentă:

L'enfant joue dans le jardin.

Copilul se joacă în grădină.

2. Un fapt general sau un adevăr permanent:

La terre est ronde.

Pământul este rotund.

3. O acțiune obișnuită:

Tous les matins, je me leve a sept heures.

În fiecare dimineață eu mă scol la ora șapte.

4. O acțiune progresivă:

Je lis le journal.

Citesc ziarul.

NOTĂ: Este folosit și ca "prezent universal," a cărui semnificație este extinsă nedefinit și asupra

trecutului, și asupra viitorului:

Pierre qui roule n'amasse pas mousse.

Piatra care se rostogolește nu lasă urme adanci.

IMPERFECT INDICATIV

Imperfectul indicativului (Imparfait) se formează adăugând la tema verbului următoarele terminații:

grupa 1: -er grupa a 2-a: -ir grupa a 3-a: -re

-ais -issais -ais

-ais -issais -ais

-ait -issait -ait

-ions -issions -ions

-iez -issiez -iez

-aient -issaient -aient

EXEMPLE:

aimer – a iubi finir – a termina rendre – a inapoia

J'aimais Je finissais Je rendais

Tu aimais Tu finissais Tu rendais

Il aimait Il finissait Il rendait

Nous aimions Nous finissions Nous rendions

Vous aimiez Vous finissiez Vous rendiez

Ils aimaient Ils finissaient Ils rendaient

FOLOSIRE:

Imperfectul indicativ (Imparfait) este folosit pentru a exprima:

1. O acțiune care se petrece în trecut:

Le soleil se couchait. Soarele apunea.

2. Două acțiuni care au loc în același timp în trecut:

Pendant que vous étiez en France, j'étais en Angleterre.

În timp ce voi erați în Franța, eu eram în Anglia.

3. O acțiune care s-a repetat în trecut:

Chaque année, je passais l'été à la plage.

În fiecare an îmi petreceam vara la plajă.

PASSE SIMPLE (TRECUTUL ISTORIC)

Perfectul simplu (Passe simple) se formează adăugând la tema verbului terminațiile specifice:

grupa 1: -er grupa a 2-a: -ir grupa a 3-a: -re

-ai -is -is

-as -is -is

-a -it -it

-ames -imes -imes

-ates -ites -ites

-erent -irent -irent

EXEMPLE:

aimer – a iubi finir – a termina rendre – a inapoi

J'aimai Je finis Je rendis

Tu aimas Tu finis Tu rendis

Il aima Il finit Il rendit

Nous aimames Nous finimes Nous rendimes

Vous aimates Vous finites Vous rendites

Ils aimèrent Ils finirent Ils rendirent

FOLOSIRE:

Perfectul simplu (Passe simple) se folosește pentru a exprima o acțiune care s-a făcut într-un moment precis al trecutului. Este folosit ca timpul narațiunii și este înlocuit în vorbirea obișnuită de

perfectul compus (Passe compose).

EXEMPLU:

Soudain, quelqu'un frappa a la porte.

Deodată, cineva a bătut la ușă.

NOTĂ: Spre deosebire de timpul corespondent din limba română, nu este folosit pentru acțiuni

intamplate cu puțin timp în urmă. În românește, în funcție de context, se traduce prin perfectul compus sau cu perfectul simplu (acesta, mai ales în povestiri, romane, unde și în românește se folosește acest timp al narațiunii).

PASSE COMPOSE (PERFECTUL COMPUS)

Perfectul compus (Passe compose) se formează cu verbul auxiliar (etre sau avoir) conjugat la prezent indicativ + participiul trecut al verbului de conjugat:

J'ai donne Nous avons donne

Tu as donne Vous avez donne

Il a donne Ils ont donne

EXEMPLE:

Il est alle a Dijon. El s-a dus la Dijon.

Elle a visite sa soeur a Cologne.

Ea a vizitat-o pe sora sa la Koln.

NOTĂ: Verbele intransitive formează perfectul compus cu etre.

EXEMPLE:

Je suis alle(e) Nous sommes alle(e)s

Tu es alle(e) Vous etes alle(e)s

Il est alle / Elle est allee Ils sont alles / Elles sont allees

FOLOSIRE:

Perfectul compus (Passe compose) exprimă o acțiune trecută, desfășurată într-un moment precis:

Hier je suis alle en ville.

Ieri m-am dus în oraș.